

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu: Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest.

Część 1) Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zgodnie z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest

1. Cel programu

Wzrost ilości unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest.

2. Wskaźnik osiągnięcia celu programu

Stopień realizacji celu programu jest mierzony za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu pn.

Masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest (Mg)

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej **314 286 Mg**;

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi do 110 000 000,00 zł, w tym:

dla bezzwrotnych form dofinansowania – 110 000 000,00 zł.

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2019–2024, przy czym:

1. Zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów z Beneficjentami końcowymi) podejmowane będą do 31.12.2023 r.,
2. Środki wydatkowane będą na rzecz Beneficjentów (WFOŚiGW) do 31.03.2024 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

1. Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym.
2. Wnioski Beneficjentów końcowych mogą być przyjmowane i obsługiwane przez WFOŚiGW, które zawrą z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków.
3. Terminy, sposób składania wniosków i ich rozpatrywania określone zostaną w ogłoszeniu o naborze, które zamieszczone będzie na stronie internetowej właściwego WFOŚiGW.

6. Koszty kwalifikowane

1. Okres kwalifikowalności kosztów rozumiany jako data wystawienia faktury **od 01.01.2019 r. do 31.01.2024 r.** z zastrzeżeniem, że przedsięwzięcie nie zostało zakończone do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.
2. Koszty kwalifikowane są zgodne z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że są to koszty niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego i obejmują wyłącznie koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Udostępnienie środków dla WFOŚiGW, z przeznaczeniem na udzielanie dotacji.

7.2 Warunki udostępniania środków przez NFOŚiGW

1. Udostępnienie środków jest nieodpłatne i bezzwrotne;

2. Wysokość udostępnianych środków finansowych dla każdego z WFOŚiGW określa się na podstawie algorytmu opisanego w Regulaminie naboru, z wyłączeniem udostępnienia środków na realizację przedsięwzięć określonych w ust. 7.5.2.
3. NFOŚiGW odstępuje od pobrania zabezpieczenia od WFOŚiGW.

7.3 Warunki dofinansowania z udziałem środków NFOŚiGW udzielanego przez WFOŚiGW beneficjentom końcowym

1. Udzielając dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, WFOŚiGW działa we własnym imieniu na rzecz NFOŚiGW;
2. Kwota dofinansowania przedsięwzięcia wynosi odpowiednio:
  - 1) do 100 % jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G¹ określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku nie większej niż 1500²;
  - 2) do 70 % jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku w przedziale powyżej 1500 do 2000²;
  - 3) do 40 % jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku powyżej 2000².
3. Udział środków udostępnionych przez NFOŚiGW wynosi:
  - 1) do 50 % kosztów kwalifikowanych po uwzględnieniu wskaźnika G, dla WFOŚiGW, w których w roku ogłoszenia naboru wniosków o udostępnienie środków planowane przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska wynoszą powyżej 12 500 tys. zł;
  - 2) do 75 % kosztów kwalifikowanych po uwzględnieniu wskaźnika G, dla WFOŚiGW, w których w roku ogłoszenia naboru wniosków o udostępnienie środków planowane przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska są mniejsze lub równe niż 12 500 tys. zł,
  - 3) do 80 % kosztów kwalifikowanych po uwzględnieniu wskaźnika G, dla WFOŚiGW, w których w roku ogłoszenia naboru wniosków o udostępnienie środków planowane przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska są mniejsze lub równe niż 8 000 tys. zł.
4. Kwota dofinansowania udzielanego ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW w ramach realizacji umowy udostępnienia środków nie może przekroczyć iloczynu:
  - 1) 350 zł i sumy całkowitego efektu ekologicznego, wyrażonego w Mg nieszkodliwionych odpadów zawierających azbest, dla WFOŚiGW, o których mowa w ust. 7.3.3 pkt 1);
  - 2) 525 zł i sumy całkowitego efektu ekologicznego, wyrażonego w Mg nieszkodliwionych odpadów zawierających azbest, dla WFOŚiGW, o których mowa w ust. 7.3.3 pkt 2),
  - 3) 560 zł i sumy całkowitego efektu ekologicznego, wyrażonego w Mg nieszkodliwionych odpadów zawierających azbest, dla WFOŚiGW, o których mowa w ust. 7.3.3 pkt 3).
5. Udział środków udostępnionych przez WFOŚiGW wynosi nie mniej niż:
  - 1) 35 % kosztów kwalifikowanych po uwzględnieniu wskaźnika G, dla WFOŚiGW, o których mowa w ust. 7.3.3 pkt 1);
  - 2) 10 % kosztów kwalifikowanych po uwzględnieniu wskaźnika G, dla WFOŚiGW, o których mowa w ust. 7.3.3 pkt 2),
  - 3) 5 % kosztów kwalifikowanych po uwzględnieniu wskaźnika G, dla WFOŚiGW, o których mowa w ust. 7.3.3 pkt 3).
6. W przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, jest ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej;

---

¹ G – wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, o którym mowa w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2267).

² przy czym dla określenia poziomu kwalifikowalności kosztów przedsięwzięć realizowanych przez powiaty i związki międzygminne brana pod uwagę będzie najwyższa wartość wskaźnika G spośród gmin w powiecie albo gminy wchodzącej w skład związku gmin.

7. W przypadku dofinansowania przekazywanego za pośrednictwem jednostki samorządu terytorialnego, zasady pomocy publicznej stosowane są w odniesieniu do ostatecznych odbiorców korzyści. Podmiotem udzielającym pomocy ostatecznemu odbiorcy, zobowiązanym do zapewnienia zgodności pomocy publicznej z zasadami jej udzielania oraz realizacji innych obowiązków podmiotu udzielającego pomocy jest w takiej sytuacji dotowana jednostka samorządu terytorialnego;
8. W przypadku przedsięwzięć, o których mowa w ust. 7.5.2, kwota dofinansowania ze środków NFOŚiGW wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych, ust. 7.3. od pkt. 2 do 5 nie stosuje się.

7.4 Beneficjenci

1. Beneficjentem programu są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
2. Beneficjentem końcowym programu są jednostki samorządu terytorialnego i ich związki;
3. Ostatecznymi odbiorcami korzyści będą posiadacze obiektów budowlanych z wyłączeniem beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

1. Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z wyłączeniem przedsięwzięć realizowanych w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;
2. Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych przez wfośigw

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
2.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
3.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
4.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
5.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
6.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym		
7.	Przy wyborze przedsięwzięć WFOŚiGW zweryfikował efektywność kosztową zgodnie z „Zasadami efektywności kosztowej przedsięwzięć dofinansowanych ze środków NFOŚiGW” (maksymalna wartość wskaźnika kosztu jednostkowego, rozumianego jako wysokość dofinansowania za jednostkę efektu została określona w ust. 7.3 pkt 4)		

8.	Przy wyborze przedsięwzięć WFOŚiGW będzie weryfikował stopień pilności usunięcia i unieszkodliwienia lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest		
----	--	--	--

9. Postanowienia dodatkowe

1. Efekty ekologiczne osiągnięte przez WFOŚiGW w ramach programu będą corocznie podsumowywane i sprawozdawane do NFOŚiGW.
2. W przypadku wniosku dotyczącego przedsięwzięć, o których mowa w ust. 7.5.2 do wniosku należy dołączyć listę przedsięwzięć planowanych do dofinansowania z udziałem środków udostępnionych WFOŚiGW przez NFOŚiGW wraz z potwierdzeniem przez właściwego wojewodę wystąpienia klęski żywiołowej lub zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej.
3. Przedsięwzięcia wskazane we wniosku WFOŚiGW o udostępnienie środków muszą spełniać poniższe warunki:
  - 1) przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie gminy, w której została przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest;
  - 2) przedsięwzięcie zlokalizowane na terenie gminy posiadającej program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest i jest z nim zgodne. Postanowienie to nie ma zastosowania w przypadku przedsięwzięć, o których mowa w ust.7.5.2.
4. Dopuszcza się, by gmina uznała jako równoważny gminnemu programowi usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest program związku międzygminnego, którego jest członkiem, lub powiatu, na którego terenie się znajduje.

Część 2) Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych

1. Cel programu

Unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

2. Wskaźnik osiągnięcia celu programu

Stożenie realizacji celu programu jest mierzony za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu pn.

Masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest (Mg).

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej **285 714 Mg**.

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi do 200 000 000,00 zł, w tym:
dla bezzwrotnych form dofinansowania – 200 000 000,00 zł.

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2023–2027, przy czym:

1. Zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów z Beneficjentami końcowymi) podejmowane będą do 30.09.2026 r.
2. Środki wydatkowane będą na rzecz Beneficjentów (WFOŚiGW) do 31.03.2027 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

1. Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym.
2. Wnioski Beneficjentów końcowych mogą być przyjmowane i obsługiwane przez WFOŚiGW, które zawrą z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków.
3. Terminy, sposób składania wniosków i ich rozpatrywania określone zostaną w ogłoszeniu o naborze, które zamieszczone będzie na stronie internetowej właściwego WFOŚiGW.

6. Koszty kwalifikowane

1. Okres kwalifikowalności kosztów rozumiany jako data wystawienia faktury od 17.10.2022 r. do 15.11.2026 r.
2. Koszty kwalifikowane są zgodne z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że są to koszty niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego i obejmują wyłącznie koszty zbierania, transportu i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Udostępnienie środków dla WFOŚiGW, z przeznaczeniem na udzielanie dotacji.

7.2 Intensywność dofinansowania

Do 100% kosztów kwalifikowanych.

7.3 Warunki udostępniania środków przez NFOŚiGW

1. Przedsięwzięcie nie zostało zakończone do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.
2. Udostępnienie środków jest nieodpłatne i bezzwrotne.
3. Wysokość udostępnianych środków finansowych dla każdego z WFOŚiGW określa się na podstawie danych udostępnionych przez ARiMR po zakończeniu naboru wniosków na wymianę pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach inwestycji A1.4.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności.
4. NFOŚiGW odstępuje od pobrania zabezpieczenia od WFOŚiGW.

7.4 Warunki dofinansowania z udziałem środków NFOŚiGW udzielanego przez WFOŚiGW beneficjentom końcowym

1. Udzielając dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, WFOŚiGW działa we własnym imieniu na rzecz NFOŚiGW.
2. Kwota dofinansowania udzielanego ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW w ramach realizacji umowy udostępnienia środków nie może przekroczyć iloczynu 700 zł i sumy całkowitego efektu ekologicznego, wyrażonego w Mg unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest.
3. Wnioski o dofinansowanie składane w ramach realizacji przedsięwzięć w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów objętych wsparciem w ramach inwestycji A1.4.1. „Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu. Część inwestycji: wymiana pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych”.
4. Zasady pomocy publicznej stosowane są w odniesieniu do ostatecznych odbiorców korzyści. Podmiotem udzielającym pomocy ostatecznemu odbiorcy jest w takiej sytuacji dotowana jednostka samorządu terytorialnego, która zobowiązana jest do zapewnienia, aby wsparcie udzielane ostatecznym odbiorcom korzyści było zgodne z zasadami pomocy publicznej określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 352, str. 9z późn. zm.), a także do realizacji innych obowiązków podmiotu udzielającego pomocy.

7.5 Beneficjenci

1. Beneficjentem programu są Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
2. Beneficjentem końcowym programu są jednostki samorządu terytorialnego i ich związki.
3. Ostatecznymi odbiorcami korzyści będą beneficjenci Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, którym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) wypłaciła i rozliczyła środki, na realizację przedsięwzięcia w ramach inwestycji A1.4.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności.

7.6 Rodzaje przedsięwzięć

Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, realizowane w gospodarstwach rolnych, o których mowa w ust. 7.4.3.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych przez WFOŚiGW.

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		

5.	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów		
7.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
8.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9.	Realizacja przedsięwzięcia nie została zakończona przed dniem złożenia wniosku		
10.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
11.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym		
12.	Przy wyborze przedsięwzięć WFOŚiGW będzie weryfikował efektywność kosztową zgodnie z „Wytycznymi stosowania i oceny efektywności kosztowej” oraz postanowieniami określonymi w ust. 7.4 pkt 2 niniejszego programu		
13	Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie gminy, w której zostały złożone zgłoszenia odpadów zawierających azbest celem ich odbioru i utylizacji, które powstaną w wyniku realizacji przedsięwzięcia związanego z częścią inwestycji A1.4.1.: Wymiana pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.		

9. Postanowienia dodatkowe

Efekty ekologiczne osiągnięte przez WFOŚiGW w ramach programu będą corocznie podsumowywane i sprawozdawane do NFOŚiGW.